

T.C.
AHI EVRAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı

Sayı : 64666044/

19/01/2017

Konu : Üniversitemiz Birimlerine Yapılan Anketler Sonucunda
İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planının Uygulanabilirlik
Kapsamındaki Raporu

REKTÖRLÜK MAKAMINA

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 55'nci maddesinde iç kontrol "idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü" olarak tanımlanmıştır.

Kanunun 57'nci maddesinde ise kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluştuğu belirtilmiş, yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için;

- Mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması,
- Malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi,
- Belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması,
- Mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi,
- Kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemlerin alınması öngörülmüştür.

Kanunun 11'nci maddesinde, üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

Buna göre üst yöneticilere, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesi, iç kontrol sisteminin bir gereği olarak yazılı prosedür ve talimatların oluşturulması gibi her türlü düzenlemelerin yapılması, harcama yetkililerine ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişini sağlama sorumluluğu verilmiş bulunmaktadır.

Kanunun 60, 61, 63 ve 64'ncü maddelerinde, mali hizmetler birimleri, muhasebe yetkilileri ve iç denetçilerin iç kontrol alanındaki görev ve sorumluluklarına yer verilmiştir. Buna göre; mali hizmetler birimleri, idarenin iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak ve ön mali kontrol faaliyetini yürütmekten, muhasebe yetkilileri, ödeme emri belgesi ve eklerinin kontrolünden, muhasebe işlemlerinin belirlenmiş standartlara ve usulüne uygun olarak kaydedilmesinden, raporlanmasından, muhafazasından ve denetime hazır halde bulundurulmasından, iç denetçiler ise idarelerin iç kontrol sistemlerinin denetlenmesinden ve geliştirilmesi yönünde önerilerde bulunulmasından sorumludurlar.

Kamu iç kontrol standartlarına uyumu sağlamak üzere yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için oluşturulması gereken eylem planının hazırlanması ve uygulamaya konulması gerekmektedir. Üniversitemizin amaç ve hedeflerine ulaşmasını engelleyecek risklerin ve bu risklere ilişkin kontrol faaliyetlerinin ortaya konulması ve hazırlanan iç kontrol standartları uyum eylem planının uygulanmasıyla birlikte sağlam bir iç kontrol sistemi oluşturulmuş olacaktır.

Bu kapsamda Kasım 2015’de İç Kontrol Çalışma Grubu birimlerle yüz yüze görüşerek anket çalışması yapmışlardır. Geçen süre sonunda birimlerimizin iç kontrol standartlarının ne kadarını uyguladığı, iç kontrol sisteminin Üniversitemizde ne kadar anlaşıldığı hakkında bilgi sahibi olmak için DŞ 172 numaralı doküman ve Ahi Evran Üniversitesi Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı çerçevesinde Kamu İç Kontrol Standartları Değerlendirme Anketleri hazırlanmış ve birimlere gönderilmiştir.

Birimlerden gelen anket sonuçları değerlendirildiğinde, Üniversitemiz genelinde iç kontrol bilincinin oluşmaya başladığı gözlemlenmektedir. Önceki anket sonuçlarına bakıldığında, olumsuz cevaplarda %70’ e varan bir azalma olduğu görülmüştür. İyileşmeler sadece belirli standartlarla sınırlı kalmamış beş standartta da aynı oranda iyileşme tespit edilmiştir. Genel olarak bakıldığında devam eden eksiklikler de mevcuttur. Ancak bu eksiklikler harcama birimlerinin geneline yaygın değildir. Bu amaçla gelen anket sonuçları kapsamında değerlendirme raporu hazırlanmıştır.

Yapılan bu değerlendirmelerin amacı mevzuatın gereklerini yerine getirerek Üniversitemizde iç kontrol standartlarının uygulanabilirliğini sağlamak ve iç kontrol faaliyetlerine süreklilik kazandırmak için gerekli ölçme ve değerlendirmeyi yapıp yönetimin bilgisine sunmaktır. İç Kontrol Standartları Değerlendirme Anketi Sonuçları Kapsamında Hazırlanan Rapor ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali YILMAZ
Strateji Geliştirme Daire Başkanı

EK: İç Kontrol Standartları Değerlendirme Anketi Sonuçları
Kapsamında Hazırlanan Rapor

...01/2017 Bilgisayar İşletmeni	:D.KURAK AYDOĞAN
...01/2017 Mali Hizm.Uzm.Yrd.	:Aysel COŞKUN
...01/2017 Mali Hizmetler Uzmanı	:Fatih Musab YILMAZ

İÇ KONTROL STANDARTLARI DEĞERLENDİRME ANKETİ SONUÇLARI KAPSAMINDA HAZIRLANAN RAPOR

KAMU İÇ KONTROL STANDARTLARI 1. KONTROL ORTAMI STANDARTLARI

Standart: 1. Etik Değerler ve Dürüstlük

- Birimlerimizde iç kontrol sistemi ve işleyişine ilişkin olarak yönetici ve personelin farkındalık ve sahiplenilmesini artırmaya yönelik çalışmalarda önceki sonuçlara göre artış gözlemlenmiştir.
- Üniversitemizde yapılacak olan bilimsel araştırma, yayın, eğitim-öğretim, birimler ve kişiler arası ilişkilerde etik ilkelere uyulmasını sağlamak amacıyla AEÜ Etik Kurulu Yönergesi hazırlandı.
- Birimler tarafından, çalışanların Etik Davranış İlkeleri hakkında bilgi sahibi olmasının sağlandığı görülmektedir.
- *Birim yöneticileri yapılan iş ve işlemler hakkında gerektiği zaman yeteri kadar bilgiyi sağlamakta, ancak bu bilgiye ulaşmakta bilgi yönetim sisteminin eksikliğinin neden olduğu gecikmeler yaşanmaya devam etmektedir. Bu nedenle zaman etkin kullanılmamaktadır.*
- *Hem kurum hem de birim bazında, hizmetlerden yararlananların kimlik bilgilerini vermeden şikayet, bildirim ve önerilerini bildirebilecekleri bir başvuru mekanizması hala oluşturulmamıştır.*
- *Personelin ve kurumdan hizmet alanların değerlendirme, öneri ve sorunlarını bildirebilecekleri, yüz yüze görüşme, şikayet kutusu, grup toplantısı ve telefonla görüşme gibi mekanizmalar kullanılmaktadır. Ancak, günümüzün gerektirdiği bilgi sağlayıcılarından olan elektronik başvuru, anket vs. gibi mekanizmaların kullanılmadığı sonucuna varılmıştır.*

Standart: 2. Misyon, organizasyon yapısı ve görevler

- Bütün birimlerimizin misyon ve vizyonlarının belirlenmiş olduğu, belirlenen misyon ve vizyonun birimlerin web sayfalarında ve stratejik planlarında yayımlandığı, ayrıca bazı birimlerin de yazılı olarak duvarlarında asılı olduğu belirlenmiştir.
- Üniversitemizde personelin görevlerini ve bu görevlere ilişkin yetki ve sorumluklarını kapsayan görev dağılım çizelgesi oluşturulmuş ve personele bildirilmiştir.
- Bütün birimlerimizin organizasyon yapısı mevcut olup web sayfalarında yayınlanmıştır.
- Bir önceki rapora göre hassas görevlerle ilgili çalışmaların arttığı sonucuna varılmıştır.
- Mevcut evrak, kayıt ve raporlama sisteminde, bazı birimlerde otomasyona geçilerek sistemin daha güvenilir olmasının sağlandığı görülmektedir.

Standart: 3. Personelin yeterliliđi ve performansı

- *Üniversitemiz Personeline yönelik insan kaynakları ile ilgili prosedür bulunmamaktadır.*
- *Birimlerimizde eğitim ihtiyacı yeterli düzeyde belirlenmemiştir.*
- *Üniversitemizde personelin yeterliliği ve performansını değerlendirmeye yönelik ölçülebilir objektif performans kriterleri belirlenip değerlendirilmemektedir.*
- Yüksek performans gösteren personel için motivasyonu artırıcı ödüllendirme kriterleri bulunmamaktadır.
- İmza ve onay mercilerinin belirlenmesi ve Üniversitemizde bir standardın oluşturulması için İmza Yetkilileri Yönergesi bulunmamaktadır.

Standart: 4. Yetki Devri

- Üniversitemizin birkaç biriminde iş akış süreçleri hazırlanarak web sayfalarında yayınlanmıştır.
- Üniversitemizde ihtiyaç duyulduğu hallerde Harcama Yetkilileri sınırlarını açıkça belli etmek koşulu ile belirlenen standart form çerçevesince yetki devrini yaptıkları görülmüştür. *Ancak Üniversitemizde çok uygulanmayan bir durumdur.*
- *Yetki devri, yapılan personel tarafından raporlama belli prosedürlere bağlı olarak yapılmamakla birlikte şifai olarak bilgilendirme yapılmaktadır.*
- *Birimlerde yetki devredilen personelin, yetkinin kullanımına ilişkin olarak belli dönemlerde yetki devredene rapor vermesine ilişkin henüz bir düzenleme mevcut değildir.*

2. RİSK DEğerLENDİRME STANDARTLARI

Standart: 5. Planlama ve Programlama

- Üniversitemizdeki birimler misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını ölçmek, izlemek ve değerlendirmek amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik planlarını hazırlamışlardır.
- Üniversitemiz birimleri bütçelerini hazırlarken, stratejik planlarına ve performans programlarına uygun olarak hareket ettikleri görülmüştür..
- Üniversitemiz birimlerinde yürütölen faaliyetler Stratejik Plan ve Performans Programıyla ilişkili olsa bile birimlerin bu faaliyetlerinde Stratejik Plan ya da Performans Programında bahsedilen amaç ve hedeflere uygun olarak hizmet ettiklerinin farkında olmaya başlamışlardır.
- Birimlerde hedefler belirlenirken, spesifiklik, ölçülebilirlik, ulaşılabilirlik, ilgililik ve sürekli olma kriterlerinin dikkate alındığı ve bunların takibinin yapıldığı gözlemlenmiştir.

Standart: 6. Risklerin Belirlenmesi ve Değerlendirilmesi

- Üniversitemiz ve birimlerimizin hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyecek risk tanımlanması, analiz edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması yönünde çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.
- Üniversitemizde amaç ve hedeflerin gerçekleşmesini engelleyecek muhtemel risklere karşı tedbir alınarak; GZFT analizleri ile düzenli aralıklarla gözden geçirilerek risklerin muhtemel etkilerinin en aza indirilmesi için çalışmalar yapılmaya ve bu yönde eylem planları oluşturulmaya başlanmıştır. *Ancak genel olarak bakıldığında risk yönetim sürecinde büyük eksiklikler bulunmakta, risklerin değerlendirmesi yapılamamaktadır.*

3. KONTROL FAALİYETLERİ STANDARTLARI

Standart: 7. Kontrol Stratejileri ve Yöntemleri

- Üniversitemizin tüm harcama birimlerinde gerçekleştirilen her türlü faaliyet için işlem öncesi kontrol, süreç kontrolü ve işlem sonrası kontrollerle ilgili mevcut mekanizmaların geliştirilmeye devam etmekte olduğu görülmüştür.
- Üniversitemiz faaliyetleri yürütülürken, kurum faydası ve mevzuat gereği görevlerimize dönük hizmetler yapıyor olup, *fayda-maliyet analizinin hala dikkate alınmadığı görülmektedir.*

Standart: 8. Prosedürlerin Belirlenmesi ve Belgelendirilmesi

- Bazı birimlerimizin mali karar ve işlemlerine ilişkin yazılı prosedürlerini hazırladığı belirlenmiştir.
- Birim yöneticileri tarafından, prosedürlerin etkili ve sürekli bir şekilde uygulanması için gerekli kontroller yapılmaya başlanmıştır.

Standart: 9. Görevler Ayrılığı

- Üniversitemizde, mevzuatın öngördüğü görevler ayrılığı ilkesine titizlikle uyulmaktadır.

Standart: 10. Hiyerarşik Kontroller

- Üniversitemizdeki mali iş ve işlemlerde hiyerarşik kontroller etkin bir şekilde kullanılmaktadır. *Ancak yöneticilerin bu işlemleri etkin ve etkili bir şekilde takip ettiği konusunda birimler tarafından tereddütler bulunmaktadır.*

Standart: 11. Faaliyetlerin Sürekliliđi

- Üniversitemizde iş ve işlemlerin sürekliliğini engelleyecek risklere karşı tedbirler alınmaktadır.
- Birim yöneticileri sürekli veya geçici olarak görevinden ayrılan personelin yürüttüğü iş ve işlemlerin durumunu ayrıntılı olarak belgeleriyle birlikte rapor halinde görevi devralacak personele iletmesini sağlayacak önlemler alınmaya başlanmıştır.
- Üniversitemizde vekalet sistemi etkin bir şekilde kullanılmaktadır.

Standart: 12. Bilgi Sistemleri Kontrolleri

- *Üniversitemizin bütün birimlerini kapsayacak şekilde bilgi sisteminin güvenilirliğini sağlayacak bir mekanizma bulunmamaktadır.*
- *Üniversitemizde kullanılan bilgi sistemlerinin güvenliğini sağlamaya yönelik mekanizmaların eksikliği tespit edilmiştir.*
- Üniversitemiz birimlerinde bilgi sistemi ve bilişim yönetişimi konusunda gerekli çalışmalar yapılmaya başlanmıştır.

4. BİLGİ VE İLETİŞİM STANDARTLARI

Standart: 13. Bilgi ve İletişim

- Birimlerde yatay ve dikey iletişimi kapsayan yazılı, elektronik veya sözlü etkin bir iç iletişim sistemi oluşturulmuştur.
- *Üniversitemizde yönetim bilgi sistemi henüz uygulanmamaktadır. Ancak çalışmalar başlatılmıştır.*
- Süresi geçmiş bilgi ve belgelerin depolanmasını sağlamak amacıyla gerekli altyapı çalışmaları başlatılmıştır.

Standart: 14. Raporlama

- Üniversitemiz, her yıl performans programını, kurumsal mali durum ve beklentiler raporunu ve faaliyet raporunu hazırlayıp web sayfasında yayınlamakta ve kamuoyuna açıklamaktadır.

Standart: 15. Kayıt ve Dosyalama Sistemi

- Standart dosya planı çalışmalarına başlanmış ve uygulamaya konulmuştur.
- Kayıt ve dosyalama sisteminde kişilerin gizlilik içeren bilgi ve belgelerinin güvenliğini sağlayacak şekilde gerekli önlemleri alacak mekanizmalar geliştirilmektedir.
- *Elektronik doküman sistemi faaliyete geçirilememiştir.*

Standart: 16. Hata, Usulsüzlük ve Yolsuzlukların Bildirilmesi

- *Üniversitemizde hata, usulsüzlük ve yolsuzlukları bildirmek için bir mekanizma bulunmamaktadır.*

5.İZLEME STANDARTI

Birimlerden gelen anket sonuçlarına göre standartlar arasında en yüksek puan alan izleme standardı olmuştur. Anket sonuçlarına göre;

- Birimlerimizde iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte,
- İç kontrolün değerlendirilmesinde yöneticilerin görüşleri, kişi ve/veya kurumların talep ve şikayetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlar dikkate alınmakta,
- İç kontrolün etkili bir şekilde işleyip işlemediği konusunda yöneticilere geri bildirimde bulunmaya olanak sağlayacak toplantılar düzenlenmekte,
- İç denetim faaliyetleri standartlara uygun şekilde hazırlanan plan ve programlar çerçevesinde yürütülmekte,
- *İç denetim raporlarına istinaden alınması gereken önlemlere ilişkin hazırlanan eylem planlarının izlenmemektedir.*